

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА НА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текуќа сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата, огласи и продажба бр. 1032-900880.

Среда, 8 октомври 1952

БЕЛГРАД

БРОЈ 50

ГОД VIII

Цена на овој број е 20 — ден. — Претплата за 1952 година изнесува 1000 — ден., а за странство 1500 — ден. — Редакција: Улица Кралевиќа Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 23-538, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619, Тел. централа 23.610.

583.

Врз основа на чл. 32 ст. 2 од Законот за инспекцијата на трудот, а во согласност со Министерот на поморството на ФНРЈ, пропишувам

ПРАВИЛНИК ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ХИГИЕНСКИТЕ И ТЕХНИЧКИТЕ ЗАШТИТНИ МЕРКИ НА МОРСКИТЕ БРОДОВИ

Член 1

Членот 48 од Правилникот за хигиенските и техничките заштитни мерки на морските параходи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/47 и 98/48), се менува и гласи:

„Станбените простории мораат да се наоѓаат над главната преграда на палубата, и тоа во средината на бродот. Во исклучителни случаи овие простории можат да се наоѓаат и на крмата на бродот.

Отстапувања од одредбата на горниот став се позволени по одобрување од надлежната републичка инспекција на трудот врз основа на мислењето од инспекцијата на трудот за поморство, поморската санитарна инспекција, централниот одбор на синдикатот на работниците и службениците на поморското стопанство на Југославија, поморската област и од претставникот на извозачот.

Кај постари бродови, на кои станбените простории се сместени на прамецот, тие мораат да се наоѓаат зад колизионата преграда, а креветите не смеат да се уградуваат до надворешната оплата на бродот“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 11908

30 септември 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

Согласен,

Го застапува

Министерот на поморството на ФНРЈ,

Министерот на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за сообраќај

и врски,

Крсто Попивоца, с. р.

584.

Врз основа на чл. 24 од Уредбата за звањата и платите на службениците на Народната банка на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/52), а во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ пропишувам

ПРАВИЛНИК ЗА ИСПЛАТУВАЊЕ ПРЕМИСКИ ДОДАТОК И НАГРАДИ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ФНРЈ

Член 1

На службениците на Народната банка на ФНРЈ може да им се исплатува премиски додаток за натфр-

лување на месечниот работен ефект и награди за вршење работи што придонесуваат за подобрување на работата и награди за постигнатиот успех во работата.

Член 2

Средствата за исплата на премискиот додаток и наградите од чл. 1 на овој правилник се остваруваат:

- 1) од заштедите на личните и материјалните расходи остварени од износите предвидени со финансискиот план за односната работна година;
- 2) од 3% од износот на каматите наплатени по ради задоцнување;
- 3) од 1% од износот на пеналите наплатени по постоеките прописи од стопанските организации во врска со лизното финансиско работење со банката;
- 4) од вишокот на приходите на банката преку нето приходот предвиден со финансискиот план, намален за износите пресметани според претходните точки. Во овој износ не влегува вишокот наплатен преку износот на каматите определени со финансискиот план.

Стопите определени со овој член можат да се менуваат при утврдувањето на финансискиот план на Народната банка на ФНРЈ за односната година.

Начинот за книговодственото евидентирање на износите од точ. 1 до 4 на овој член ќе се пропише со одделно напатствие од Главната централа на Народната банка на ФНРЈ.

Член 3

Организационата единица на Народната банка ФНРЈ што ќе ги оствари износите од претходен член им ги исплатува на своите службеници и радници во износ до 7% од остварените лични расходи.

Член 4

Од остварените средства ќе се наградуваат пристено оние службеници што придонеле:

- а) да се остварат средствата за натрадување;
- б) да се подобри работата;
- в) да се постигне успех во работата.

Рационализациите од поголемо значење што жат да се изразат во паричен ефект ќе ги наградуваат централите односно Главната централа.

Член 5

По предлог од синдикалната подружница фактителот на организационата единица донесува од за исплата на наградите во границите на остварени средства а најмногу до износ од 7% од износот остварените лични расходи.

Член 6

Вишокот на средствата остварени преку 7% износот на остварените лични расходи филијалите дозначуваат до надлежната централа на збирна сметка.

Од овие средства централата ќе исплатува награди за подобрување на работата и награди за учество во работата на оние организациони единици што кажале нарочен успех во работата, но со тоа вкупниот износ на премии и наградите да не може да премине 7% од износот на остварените лични расходи во народната република.

Вишокот преку овој износ централите го дозначуваат на Главната централа на збирната сметка. Главната централа ќе исплатува од овие износи на-

гради за подобрување на работата и награди за успех во работата на сите организациони единици што покажале извонреден успех во работата, но со тоа што износот на премните и наградите да не може да прејде 7% од целокупниот износ на личните расходи на Народната банка на ФНРЈ.

Вишокот преку овој износ Главната централа го уметува во буџетот.

Член 7

Според чл. 24 од Уредбата за звањата и платите на службениците на Народната банка на ФНРЈ, сите додатоци ќе се исплатуваат полугодишно и годишно.

Бр. 2460

3 октомври 1952 година

Београд

Гувернер
на Народната банка на ФНРЈ,
Сергеј Крајгер, с. р.

Согласен,
Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

585.

Врз основа на чл. 47 во врска со чл. 10 од Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата за социјално осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/52), а во согласност со Претседателот на Советот за законодавство и изградба на народната власт на Народната на ФНРЈ и Министерството на финансите на ФНРЈ издавам

НАРЕДБА

ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ РАБОТИТЕ ВО ПОСТАПКАТА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ ПРАВОТО НА ДОДАТОЦИ НА ДЕЦА ОД СТРАНА НА ЗАВОДИТЕ ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

1) Решенијата за правото на постојаниот додаток на деца и за правото на додаток за спрема на новороденото дете, кои во смисла на одредбата на чл. 17 од Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 48/51), ги донесуваат за работниците и службениците во државните стопански претпријатија, установи и надлештва — директорите на претпријатијата односно старешините на установите, по влегувањето во сила на ова решение ќе ги донесуваат во смисла на чл. 10 од Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата за социјалното осигурување — заводите за социјално осигурување на околицата (градој).

2) Претпријатијата, установите и надлештвата должни се барањата за признавање правото на додатоци на деца заедно со сите потребни документи да ги испраќаат до надлежниот завод за социјално осигурување во рок од еден месец од денот на приемот, поради донесување решенија.

Претпријатијата, установите и надлештвата што вршат исплата на додатоците на деца должни се за сите промени што настанале кај уживателите на правото на додатоци на деца да го известат надлежниот завод за социјално осигурување.

3) Заводот за социјално осигурување на околицата (градој) ќе устрои веднаш картотека за сите корисници на додатоците на деца, која е должен да ја води ажурно и на време да ги внесува сите промени што влијаат на правото на додаток на деца.

4) Комисиите за контрола на исплатите на додатоците на деца што се формираат кај заводот за социјално осигурување на околицата (градој) во смисла на Наредбата од Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ бр. 13479 од 7 октомври 1952 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/52) по извршената контрола на решенијата на корисниците со мал работен стаж, корисниците што се даночни обврзници и корисниците што примаат додатоци на деца постари од 14 години, ќе ги испратат веднаш овие предмети до за-

водот за социјално осигурување на околицата (градој) поради донесување нови решенија за правото на додаток во смисла на чл. 10 од Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата на социјалното осигурување.

5) Сите решенија за правото на постојан додаток на деца донесени од претпријатијата, установите и надлештвата ќе се заменуваат со ново решение од заводот за социјално осигурување на околицата (градој) до 31 март 1953 година. До овој рок претпријатијата, установите и надлештвата — должни се секој месец на заводот за социјално осигурување на околицата (градој) да му поднесуваат списоци на корисниците на додатоци на деца. На овие списоци заводот ќе издаде налог за исплата, врз основа на кој Народната банка ќе изврши исплата.

6) Одговорноста во смисла на чл. 19 од Уредбата за додатоците на деца, за штетата што стамала по решенијата што ги донел заводот за социјално осигурување ја снесат органите на заводот, а за штетата настанала по решенијата што ги донеле директорите на претпријатијата односно старешините на установите ги снесат претпријатијата односно установите, без обзир на тоа што налогот за исплата го дал заводот за социјално осигурување.

7) Ова наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 13478

7 октомври 1952 година

Београд

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно
здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

Согласен,
Подпретседател на Советот за законодавство
и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ
и Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

586.

Врз основа на чл. 17 и 24 од Уредбата за додатоците на деца („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 48/51), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, а по претходно прибавено мислење од Централното веќе на Сојузот на синдикатите на Југославија, издавам

НАРЕДБА

ЗА КОНТРОЛА НА ИСПЛАТАТА НА ДОДАТОЦИТЕ НА ДЕЦА

1) Со цел да се отстранат неправилностите при доделувањето и исплатата на додатоците на деца ќе се формираат кај заводите за социјално осигурување на околицата (градој) одделни комитети за контрола на решенијата за додатоците на деца, што ги донеле стопанските претпријатија, надлештвата и установите. Во овие комитети влегува по еден стручен службеник од заводот за социјално осигурување и од финансискиот орган на околицата (градој) и претставник од околинскиот синдикален совет.

Исти важни комитети се формираат кај заводите за социјално осигурување на народните републики, кои ќе им даваат напатствија на комисиите на околинските (градските) заводи за социјално осигурување, ќе вршат контрола над работењето на овие комитети, а по потреба преку свои екипи ќе вршат и сами непосредна контрола на решенијата за правата на додаток на деца.

Решенија за формирање комитети донесува временниот одбор на заводот по предлог од органите чиишто претставници влегуваат во комитетот.

2) При вршењето на контролата комисиите устануваат дали се решенијата за правото на додатоци на деца во согласност со прописите за додатоците

на деца, а особно: дали постојат исправни докази за стажиот, за годините на староста на децата, за редовното школување, за имотната состојба на корисникот, за правилната примена на чл. 22 од Уредбата за додатоците на деца. Одделно треба да се зема во разгледане секој поодделен случај каде што дошло до ревизија на доходот од 1950 година.

3) Со оглед дека се неправилностите во поголем дел во врска со работниот стаж и доходот на корисникот, односно со годините на староста на децата на корисникот, првентивно ќе се изврши ревизија:

а) на корисниците со мал работен стаж (до 2 години);

б) на корисниците што се даночни обврзници;

в) на корисниците што имаат додаток на деца постарши од 14 години.

4) Ако при вршењето на прегледот ќе се установат неправилни исплати заводот за социјално осигурување на околицата (градот) донесува решение за враќање на неправилно исплатениот износ врз основа на кое надлежниот финансиски орган и издава налог на филијалата на Народната банка на ФНРЈ, да го пренесе одредениот износ од сметката на претпријатието, установата или надлештвото на сметката на заводот за социјално осигурување на околицата (градот).

Претпријатието, установата или надлештвото ќе покрене постапка за наплата на неправилно исплатените износи на детскиот додаток против оној со чија вина дошло до неправилна исплата.

За установените злоупотреби комисиите ќе ги известат надлежните јавни обвинителства односно државните правобранителства.

Комисиите за својата работа ќе водат записник во кој ќе ја внесуваат најдената состојба, евентуални забелешки и упати, кои претпријатието, установата или надлештвото е должно да ги изврши до рокот што ќе го определи комисијата.

5) Комисиите формирани кај околиците (градските) заводи за социјално осигурување ќе извршат преглед на донесените решенија за додатоците на деца кај претпријатијата и другите организации најдоцна до 31 декември 1952 година, а до 15 јануари 1953 година ќе им испратат на комисиите при заводите за социјално осигурување на народните републики извештај за најдената состојба. Комисиите формирани при заводите за социјалното осигурување на народните републики ќе направат собирен извештај и ќе го испратат до Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, до Министерството на финансите на ФНРЈ и до Централното веќе на Сојузот на синдикатите на Југославија, најдоцна до 31 јануари 1953 година.

6) Членовите на комисијата одговараат дисциплински и материјално за штетата што би се сторила со неправилното работење на комисијата.

7) Трошковите на членовите на комисијата ги сноси оној орган што го предлага членот на комисијата. Трошковите на претставникот од синдикатот, кој не прима плата од синдикалната организација ги сноси заводот за социјално осигурување на народната република.

8) Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 13479

7 октомври 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

587.

Врз основа на чл. 5 и 26 од Уредбата за оснивање заводи за социјално осигурување и за временото управување со средствата за социјално осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/52), а во врска со чл. 60 од Уредбата за определување и преведување на пензиите и инвалидните („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 39/52), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, а по претходно прибавено мислење од Централното веќе на Сојузот на синдикатите на Југославија, издавам

НАРЕДБА

ЗА РЕВИЗИЈА НА ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ВРЗ ОСНОВА НА КОЈА СЕ ПРИЗНАВА ПРАВОТО НА ПЕНЗИЈА ОДНОСНО ИНВАЛИДНИНА

1) Во смисла на чл. 60 од Уредбата за определување и за преведување на пензиите и инвалидните заводи за социјално осигурување на народните републики должни се при преведувањето на пензиите и инвалидните да извршат ревизија на документацијата врз основа на која е признаено правото на пензија односно на инвалиднина и во случај каде што ќе утврдат дека правото е признаено врз основа на недостаточна или неправилна документација да поведат обновување на постапката.

2) За да се установи дали оваа работа е спроведена правилно и еднообразно, Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, Министерството на финансите на ФНРЈ и Централното веќе на Сојузот на синдикатите на Југославија ќе формираат заеднички сојузни комисији, кои ќе извршат потребна контрола во сите народни републики.

Бројот на членовите на овие комисији ќе се определи спрема потреба.

Комисиите ќе ги именува од редовните на лицата предложени од органите од претходните ставови. Претседателот на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ.

3) Комисиите ќе вршат преглед на документацијата и правилноста на применувањето на прописите.

Ако комисијата установи дека на некој уживател на пензија односно инвалиднина му е определено правото врз основа на недостаточна или неправилна документација или ќе установи дека е неправилно применет прописот ќе бара да се дополнително документацијата, ќе става свои забелешки, а каде за тоа постојат законски услови ќе бара заводот да поведе обновување на постапката, во кој случај постапката ќе се обнови во рок од еден месец.

Ако комисијата установи дека со вина на службеникот дошло до неправилни исплати, ќе предложи да се започне дисциплинска постапка и постапка за надокнада на штетата против одговорниот службеник.

4) Комисиите работат по напатствија од Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ, на кој се должни да му ги поднесуваат извештаите за својата работа што ќе ги бара советот.

5) Комисиите ќе почнат со работа најдоцна на 1 ноември 1952 година.

6) Трошковите на комисијата ги снесат заводите за социјално осигурување на народните републики во кои се вршат прегледите.

7) Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 13480

7 октомври 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

588.

Врз основа на чл. 20 од Уредбата за извозот и увозот на стоките и за девизното работење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 35/52), Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ издава

НАРЕДБА**ЗА НАГОЛЕМУВАЊЕ КОЛИЧИНАТА НА СУРОВ ЦИНК, ЦИНК ВО ПРАВ И РАФИНИРАН ЦИНК НАМЕНЕТА ЗА ИЗВОЗ**

1. Количината на суров цинк, цинк во прав и рафиниран цинк определена за извоз во 1952 година со Наредбата за определување количините за поодделни производи наменети за извоз („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/52), се наголемува од 4.000 тони на 6.400 тони и тоа за 1.200 тони рафиниран цинк и 1.200 тони цинк во прав.

2. Оваа наредба влегува во сила веднаш.

Бр. 5010

23 септември 1952 година

Белград

По овластување на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

589.

Врз основа на чл. 20 од Уредбата за извозот и увозот на стоките и за девизното работење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 35/52), Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ издава

НАРЕДБА**ЗА НАГОЛЕМУВАЊЕ КОЛИЧИНИТЕ НА ХРОМОВАТА РУДА И ГЛИНИЦА НАМЕНЕТИ ЗА ИЗВОЗ**

1. Количината на хромовата руда определена за извоз во 1952 година со Наредбата за определување количините за поодделни производи наменети за извоз („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/52) и со Наредбата за наголемување количината на хромовата руда наменети за извоз („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 48/52), се наголемува од 30.000 тони на вкупно 36.000 тони.

2. Количината на глиницата определена за извоз во 1952 година со Наредбата за определување количините за поодделни производи наменети за извоз, се наголемува од 3.000 тони на 4.345 тони.

3. Оваа наредба влегува во сила веднаш.

Бр. 5168

23 септември 1952 година

Белград

По овластување на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ,

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

590.

Врз основа на чл. 12 ст. 3 од Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии, Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ пропишува

НАПАТСТВИЕ**ЗА СНАБДУВАЊЕ НА ОСИГУРЕНИЦИТЕ СО ОРТОПЕДСКИ ПОМАГАЛА И СО САНИТАРНИ НАПРАВИ**

1) Заводите за социјално осигурување на околицата (градо) им обезбедуваат на осигурениците ортопедски и други помошни помагала и санитарни направи.

1. Снабдување на осигурениците со ортопедски и со други помошни помагала

2) Дали има потреба да се добијат ортопедски и други помошни помагала утврдуваат, по правило, лекари-специјалисти за ортопедија или хирургија на амбулантно-полниклиничките установи, а каде што нема вакви лекари — лекарите со општа пракса. Лекарите со општа пракса можат да им определуваат ортопедски и други помошни помагала само на осигурениците што болуваат од болестите при кои се потребни помагалата споменати во точ. 13 под 1 од ова напатствие.

За да ја утврдат потребата за добијање ортопедски и други помагала и за вршење надзор над исправноста на изработените помагала советите за народно здравје и социјална политика на народните републики можат во седиштата на ортопедските претпријатија и ортопедско-бандажерските чевларски задруги да осниваат посебни ортопедски амбуланти. Овие амбуланти треба да бидат сместени, ако е можно, во просториите на ортопедските претпријатија, ортопедско-бандажерските чевларски задруги и на државните ортопедски работилници или во нивната непосредна близина.

3) Изработка, замена на лицето (херцлување), пенцетирање, поправање и преправање ортопедски и други помошни помагала вршат ортопедските претпријатија и ортопедско-бандажерските чевларски задруги со кои склучуваат договор околиците (градските) заводи за социјално осигурување или во нивно име заводитите за социјално осигурување на народните републики.

Надлежниот завод за социјално осигурување на околицата (градо) ја одобрува изработката на помагалата и ги сноси трошковите за изработка.

4) Ортопедски обувки добиваат осигурениците:

- а) на кои им е потребно механичко помошно помагало (ортопедски апарат) заедно со обувките;
- б) на кои им е потребна метална сандала (оксипна уложка) или механичко помошно помагало со метална сандала;
- в) на кои им е потребно вештачко стопало или дел од стопало;
- г) на кои им е отсечен дел на ножје или подножје, а не носат ортопедско помагало;
- д) на кои им е одземен, делум или наполно, лисниот нерв (Nervus peroneus);
- е) кои имаат нога помратка за повеќе од 3 см, без обзир дали тоа скратување е привидно или фактично;
- ж) кои имаат деформиран скочен зглоб или стопало поради исцашување, кршење или коскени израслини од поголеми размери;
- з) кои имаат здравен скочен зглоб;
- и) кои имаат петно стопало (Pes calcaneus);
- и) кои имаат коњско стопало (Pes equinus);
- ј) кои имаат завртено стопало (Pes varus adultus);
- к) кои имаат превртено стопало (Pes talo varus);
- л) кои имаат стопало од типот (Pes valgus parvus).

Ортопедските обувки под а) и б) му припаѓаат на осигуреникот само дотогаш додека има потреба да носи вакви обувки.

Замена на лицето заради херцлување, пенцетирање и поправање ортопедски обувки може да се изврши само еднаш во текот на рокот на траењето на овие обувки.

5) Обувките обувки со уложка добиваат:

- а) осигурениците при кои болестите или промените на нозете станале како последица на несреќа во работа, и тоа оние:
 - што имаат малум perforans pedis;
 - што имаат повеќе изразени чуклеви или многу осетливи чуклеви поради смрзнатини;
 - што имаат дефекти на прстите од стопалото или видни промени на стопалото;
 - што имаат спуштен уздолжен свод на стопалото;

— што имаат спуштен подвижен свод на стопалото;

— што имаат стопало од типот *Pes valgus* и *Pes plano valgus*;

— што немаат некои делови од прстите на една нога;

— што болуваат од слонова болест (*Elephantiasis*) на нозе, односно што болуваат од други оболенија кои предизвикуваат хронични отеклини во пределот на скокниот зглоб или на стопалото;

— што болуваат од одземеност на нозете, а не носат никакви ортопедски помошни помагала осем улошки;

— што имаат коскена израстлина од помали размери на петната коска или на некоја друга коска на стопалото;

— што имаат отсечен палец на една нога;

— на кои биле извршени пластични или корективни операции на скокниот зглоб односно на стопалото;

б) децата на осигурениците до наполнета 14 година возраст, и тоа оние:

— што ги имаат промените опфатени со точ. 5 под а) од ова напатствие;

— што имаат скратување на нога поголемо од 3 см без обзир дали тоа скратување е привидно или фактично;

— што имаат многу издигнат свод на стопалото.

Другите осигуреници со оболенијата од предниот став добиваат само улошки што се ставаат во обувките.

Трошковице за измена на лице (херцлување), пенетирање и поправање обувки ги снесат самите осигуреници.

б) Обични кожни нараквици добиваат оние осигуреници:

а) што носат протези поради недостаток на прстите, дел од шака или рака под или над лактот;

б) на кои што им се отсечени обете нозе барем над шепаровиот зглоб.

7) Нараквици поставени со флазел или со крзно добиваат оние осигуреници кои имаат одземено најмалу два нерва на иста рака.

8) Специјални кожни нараквици поставени со флазел или со крзно добиваат оние осигуреници:

а) на кои им недостанува прст или дел од шака, а не носат протеза за прст или шака;

б) на кои им се вкочени или деформирани прстите.

9) Кожна капа добиваат оние осигуреници на кои им се повредени коски на главата поради несреќа во работата.

10) Гумени чорапи добиваат осигуреници:

а) што болуваат од проширени вени на нозите;

б) што имаат отци на долните екстремитети поради прележан тромбоемболиитис.

11) Гумени коленици и гумени чорапчиња добиваат осигурениците:

а) што имаат лабав коленен зглоб;

б) што имаат *arthritis deformans* на колениот зглоб;

в) што имаат повреда на менискос;

г) што имаат лабав скочен зглоб;

д) што имаат *arthritis deformans* на скокниот зглоб.

Место гумени чорапи, гумени коленици и гумени чорапчиња можат да се дадат еластични завон.

12) Инвалидска количка добиваат осигурениците со оштетени долни екстремитети кога со современи методи за лекување или со ортопедски помагала не може да се овозможи стоањето и одот. Одлука на ова донесува лекар-специјалист за ортопедија.

Инвалидска количка може односно да добие осигуреник кој при барањето нова количка ќе му ја врати на надлежниот завод за социјално осигурување старата количка.

Осигуреник што добил инвалидска количка на терет на заводот за социјално осигурување нема право да ја отуѓи поникако. Ако умре осигуреникот, неговата фамилија е должна да ја врати инвалидската количка на најблискиот завод за социјално осигурување, кој ќе му ја предаде на заводот за социјално осигурување што ја платил количката.

13) По постапката за добивање ортопедски и други помошни помагала се разврстуваат во три категории, и тоа:

1) Во I категорија спаѓаат:

а) улошки (осем оклопните улошки),

б) појас за спуштен стомак,

в) појас за спуштени органи на утробата,

г) појас за бубрег што лута,

д) појас за кила на ѕидот од мевот од помали размери,

е) појас за придружување на ѕидот од мевот, по операција,

ж) појас и утеги за пупчана, препонска кесна и бутна кила од помали размери,

з) суспензории,

и) шит за око и глава,

ј) гумени чорапчиња, коленици и чорапи,

к) кеса за мокрака (*urinesecretor*),

л) кесе за измет (колостом),

љ) подпазувни и рачни патерици,

м) сите видови нараквици,

н) кожна капа,

њ) стап,

о) гуми за стап, патерици и филон,

п) чорапи за патрљак (на рака или нога),

р) еластични завон.

Постапката за добивање или поправање односно преправање помагала од I категорија е следно: кога лекарот од надлежната амбулантно-поликлиничка установа ќе утврди дека на осигуреникот му е потребно ортопедско или друго помошно помагало од I категорија, или негово поправање односно преправање, е должен да земе потребна мера и да даде свој налаг и мислење за тоа кое ортопедско односно друго помошно помагало му е потребно на осигуреникот, или какво поправање односно преправање на помагалото треба да се изврши. Потоа лекарот го упатува осигуреникот да се јави, со писмениот налаг и со мислењето од лекарот, како и со болесничката листа, на надлежниот завод за социјално осигурување. Натомашната постапка за добивање помагала од I категорија ќе ја пропишат заводите за социјално осигурување на народните републики.

2) Во II категорија спаѓаат:

а) обични обувки со улошка,

б) кратки шини сврзани за обувки.

Постапката за добивање помагала од оваа категорија е иста како и кај помагалата од I категорија. Во случај да се обновуваат ортопедските помагала под а) и б) на оваа точка затоа што истекол спокот за траење или поради неупотребливоста и пред да истече неговиот срок за траење, осигуреникот не треба да се праќа до ортопедското претпријатие за да земе нова мера. По исклучок, ако се појават кај осигуреникот некои промени што бараат да се земе нова мера, лекарот е должен да го констатира тоа во својот извештај кој го испраќа до надлежниот завод за социјално осигурување. Заводот за социјално осигурување го упатува осигуреникот до ортопедското претпријатие врз основа на лекарскиот извештај.

Во случај на некое компликувано оболение, каде што ортопедските обувки или обични обувки со улошка не можат да се изработат без присуство на осигуреникот, посебната ортопедска амбуланта при ортопедското претпријатие или ортопедско-бандажерска чедларска задруга има право да го позвика осигуреникот на преглед поради земање мера. Патните трошкови на осигуреникот ги сноси во овој случај надлежниот завод за социјално осигурување.

3) Во III категорија спаѓаат:

- а) протези,
- б) механички помошни средства (ортопедски апарати),
- в) ортопедски обувки што се обуваат на метални сандали односно на оклопна улошка,
- г) појаси и утеги за кила од големи размери и за еверграции.

Кога ќе установи лекарот дека на осигуреникот му е потребно некое од овие помагала, го упатува осигуреникот до надлежниот завод за социјално осигурување на околицата (градот), кој одобрува изработка на помагала, и го упатува осигуреникот до посебната ортопедска амбуланта при ортопедското претпријатие или до ортопедско-бандажерската чевларска задруга. Во овој случај амбулантата има право да го повикува осигуреникот на проба на помагалото онолку пати колку е тоа потребно, како и да го задржи се додека е тоа потребно.

14) Срокот за траење на ортопедските и други помошни помагала изнесува за:

а) ортопедски обувки	8 месеци
б) обувки	12 "
в) разни појаси, утеги, суспензорни, кесиња за мокрака, кеси за измет и други бандажерски средства	8 "
г) кожна капа	48 "
д) обични кожни нараквици	12 "
е) поставени кожни нараквици	36 "
ж) специјални кожни нараквици	36 "
з) гумени чорапи, коленници и чорапи	12 "
и) механички помошни средства (ортопедски апарати) за нозе за лица до 21 година	12 "
н) механички помошни средства за нозе за лица над 21 година	24 "
ј) механички помошни средства за раце за лица до 21 година	18 "
к) механички помошни средства за раце за лица над 21 година	24 "
л) механички помошни средства (ортопедски апарати) за кичма за лица до 21 година	12 "
м) механички помошни средства за кичма за лица над 21 година	24 "
н) протези за нозе за лица до 21 година	18 "
о) протези за нозе за лица над 21 година	24 "
п) протези за раце за лица до 21 година	18 "
р) протези за раце за лица над 21 година	24 "
с) чорапи за патрљак (на рака и нога)	4 "
т) стап, подпазувни и рачни патерици со две гуми за стап и 4 гуми за патерици	24 "
у) штит за око и глава	12 "
ф) инвалидска количка (собна и уллична)	60 "
х) улошки	12 "

15) Утврдувањето на причините поради кои ортопедското или друго помошно помагало стачало неупотребливо пред да истече рокот за траење, го врши надлежниот лекар. Притоа лекарот е должен:

- а) да утврди дали воопшто постои неупотребливост на помагалата и дали неупотребливоста настала пред да истече рокот за траење;
- б) да изврши преглед на осигурениците и помагала, и да даде свое мислење за причините на предвремената неупотребливост на помагалата.

Ако предвремената неупотребливост на помагалата настала поради анатомски или функционални промени на телото на осигуреникот, лекарот ќе стави предлог да се поправи старото или изработи ново орто-

педско помагало на терет на надлежниот завод за социјално осигурување.

Ако предвремената неупотребливост настала поради груба немарност на осигуреникот, поправањето на старото односно изработка на ново помагало ќе се изврши на терет на надлежниот завод за социјално осигурување со претходна поука на осигуреникот како треба да го чува помагалото. Во повторен случај, ќе се смета дека сигуреникот го расипал помагалото намерно. Во овој случај поправањето на старото односно изработката на новото помагало паѓа на терет на осигуреникот.

Во случај кога предвремената неупотребливост настала поради намерно расипување, поправањето на старото односно изработка на ново помагало не може да се врши на терет на заводот за социјално осигурување.

Ако предвремената неупотребливост настала поради лоша изработка или лош материјал, заводот за социјално осигурување ќе поведе постапка за надокнада на штетата од страна на ортопедското претпријатие што го изработило помагалото.

Во нејесни случај надлежниот лекар има право да го упати осигуреникот на преглед во посебна ортопедска амбуланта и да бара нејзино мислење за причините на предвремената неупотребливост на помагалата. Во овој случај петните прописки на осигуреникот ги сноси надлежниот завод за социјално осигурување.

16) Ортопедските и други помошни помагала се испраќаат поради поправање или преправање до производителот по пошта, ако лекарот сам утврди кои поправања односно преправања треба да се извршат. Ако за извршувањето на поправањето или преправањето на помагалата е нужно присуство на осигуреникот лекарот по одобрението од заводот за социјално осигурување ќе го упати осигуреникот до посебната ортопедска амбуланта. Во овој случај осигуреникот е должен да го понесе со себе си ортопедското помагало.

II. Снабдување на осигурениците со очила и со други санитарни направи

17) Во случај на потреба осигурениците ги добиваат овие санитарни направи: очила, топломери, иригатори, термофори, кесиња за мраз, шиниња за мокрака, лопати, мушмет, гумени нараквици, пумпи за извлекување млеко, перачиња (воздушни), протези за очи и апарати за зајакнување на слухот.

18) Кога надлежниот лекар-специјалист на поликлиничка установа ќе утврди дека на осигуреникот му е потребна санитарна направа од претходната точка, му ја препишува на рецепт, во согласност со упатството од амбулантно-поликлиничката установа. Ваквиот рецепт го заверува заводот за социјално осигурување на тој начин што става на рецептот број на својата евиденција, печат и потпис на одговорниот службеник. Без рецепт заверен од заводот за социјално осигурување апотеката не може да му издаде на осигуреникот санитарна направа на терет на заводот за социјално осигурување.

19) Санитарните направи од точ. 17 осигуреникот може повторно да ги добие само ако од првото издавање поминало најмалку дванаесет месеци и ако докаже осигуреникот дека старата санитарна направа станала неупотреблива.

Срокот од претходниот став не се зема во обзир ако на осигуреникот му е потребно да ги измени стаклата на очилата (менување на диоптери).

20) Апаратот за зајакнување на слухот го добива осигуреникот кој во работен однос поминал непрекинато најмалку 24 месеци или со пресичен 36 месеци и на кој таков апарат му е нужен при занимањето што го врши.

Осигуреникот кој поради несреќа во работа изгубил слух добива апарат за зајакнување на слухот без обзир на работниот стаж од претходниот став, но пред

услов овој апарат да му е нужен при занимањето што го врши.

Апаратот за зајакнување на слухот на осигурениците им го доделува заводот за социјално осигурување на народната република по предлог од оториноларинголошката клиника. Заводот за социјално осигурување на народната република може во извесни случаи со цел да се утврдат потребите за доделување на овој апарат да формира одделна лекарска комисија (за конкретни случаи).

21) Санитарните направи од точ. 17 ги плаќа надлежниот завод за социјално осигурување по поднесените рецепти.

22) Ова напатство влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 13391

4 октомври 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно
здравје и социјална политика,
др Павле Грегориќ, с. р.

591.

Врз основа на чл. 1 од Решението за определување државните органи надлежни за промишлување цени и тарифи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 39/52), донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРОДАВНИТЕ ЦЕНИ НА МАСТ, УЉЕ ЗА ЈАДЕЊЕ И ШЕКЕР

1) Производните и увозните претпријатија ќе им продаваат маст, уље за јадење и шеќер на трговските претпријатија и на другите купувачи по цените спрема условите на пазарот.

2) Дополну во прометот со овие артикли ќе се појават и трговски претпријатија на големо, овие претпријатија ќе ги формираат своите продавни цени спрема условите на пазарот.

3) Трговските претпријатија на мало ќе продаваат маст, уље за јадење и шеќер по цените пропишани со Решението за намалување единствените продавни цени на мало на маст и шеќер („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/52).

4) Ова решение ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 321

20 септември 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

592.

Врз основа на чл. 27 од Уредбата за извозот и увозот на стоките и за девизиото работење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 35/52), а во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА КОРИСТЕЊЕТО НА ДЕВИЗНИТЕ СРЕДСТВА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

1) Стопанските организации кои располагаат со девизни средства по основот на стокониот и услужно работење со странство можат да ги употребат девизните средства за сопствени плаќања во странство или да им ги остапат на други стопански организации на девизните пресметковни места во срок од триесет (30) дена, сметајќи од денот на извештајот од Народната банка на ФНРЈ дека им се ставени на располагање девизните средства

Во истиот срок стопанските организации можат да ги употребат за сопствени плаќања во странство и девизните средства набавени на девизните пресметковни места.

2) Девизните средства што не ќе ги искористат стопанските организации во рокот наведен во точ. 1 од ова решение, Народната банка на ФНРЈ ги откупува по званичниот курс.

3) Во поглед на девизните средства со кои стопанските организации веќе располагаат, рокот од 30 дена (точ. 1 од ова решение) истекува на 7 ноември 1952 година.

4) Ова решение влегува во сила веднаш.

Бр. 5644

2 октомври 1952 година
Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

Согласен,

За Претседателот на Стопанскиот
совет на Владата на ФНРЈ,

Министерот на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за индустрија
и градежништво,
Светозар Вукмановиќ, с. р.

593.

Врз основа на чл. 24 од Законот за регулирање на платниот промет со странство (Девизен закон) донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРАВДАЊЕ НА РАЗЛИКИТЕ ПРИ ВНЕСУВАЊЕ ПРОТИВВРЕДНОСТА НА ИЗВЕЗЕНИТЕ СТОКИ И ПРИ УВОЗОТ НА ОДНАПРЕД ПЛАТЕНИ СТОКИ

1. Извозниците се должни разликите при внесувањето на противвредноста на извезените стоки (бонификации, провизии, отпишувања), а увозниците разликите што ќе се појават помеѓу износите на однапред платените стоки и вредноста на увезените стоки, да и ги правдаат на онаа филијала на Народната банка на ФНРЈ при која имаат своја редовна динарска тежужа сметка.

Наведените разлики мораат да бидат документирани. Како документација ќе служи, во недостаток на други докази, оригиналната кореспонденција на претпријатието со странската фирма или со стопанската организација што ја извршила услугата на транспортот, односно на квантитативниот или квалитативниот прием на стоките.

2. Се овластува Народната банка на ФНРЈ да донесува одлуки за правдање на разликите наведени во точ. 1 од ова решение.

3. Се овластува Управата за царини да донесува во согласност со Управата за статистика и емитенција на надворешната трговија на ФНРЈ и Народната банка на ФНРЈ, а по претходно прибавено мислење од Сојузната трговска комора, одлуки за исправките на пријавите за извршениот извоз и увоз на стоките, што се од влијание на правдањето на извозот или увозот, а се внесуваат на испоставените документи од 1 јули 1952 година до влегувањето во сила на ова решение.

4. Ова решение ќе се применува од денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 5837

30 септември 1952 година
Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

594.

Врз основа на чл. 137 од Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии, донесувам

РЕШЕНИЕ**ЗА КОНТРОЛА НА ПРЕПИШУВАЊЕТО И ПОТРОШУВАЧКАТА НА ЛЕКОВИТЕ И ДРУГИОТ САНИТЕТСКИ МАТЕРИЈАЛ НА ТЕРЕТ НА ЗАВОДОТ ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ**

1. Републичките заводи за социјално осигурување ќе формираат во своето седиште потребен број стручни органи за вршење контрола на препишувањето на лекови (комисии).

2. Комисиите се состојат од по еден лекар и еден фармацевт.

3. Комисиите при прегледувањето на рецептите, што ги испраќаат апотеките до заводот за социјално осигурување на исплата со сметката, ќе утврдат следно:

а) дали лекарите препишуваат потребни лекови во рационални количини и соодветни видови;

б) дали апотеките правилно вршат замена на оние лекови чија замена е позволена;

в) дали лекарите препишуваат, осем лекови и санитарски материјал, и други средства што не се нужни за лекување.

4. Комисиите за утврдените неправилности ќе му стават предлог на заводот за социјално осигурување за да се преземат потребни мерки со цел да се одстранат неправилноста, а за утврдените штети ќе стават предлог да се надокнадат и против сторителот да се поведе постапка.

5. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 13481

7 октомври 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје и социјална политика,
др Павле Грегориј, с. р.

Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, по извршеното сравнување со изворниот текст, установил дека во текстот на Уредбата за согласување прописите на сојузните органи на државната управа од областа на стопанството со новиот стопански систем („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 40/52), се поткрале грешки, и дава

ИСПРАВКА**НА УРЕДБАТА ЗА СОГЛАСУВАЊЕ ПРОПИСИТЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА ОД ОБЛАСТА НА СТОПАНСТВОТО СО НОВИОТ СТОПАНСКИ СИСТЕМ**

1) Во чл. 5 точ. 24 наместо броевите „65/47“, треба да стојат броевите „66/47“.

2) Во чл. 2 се брише точката 331— „Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот институт за механизација на поделството“ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/49), бидејќи истиот пропис е споменат во точ. 329 од истиот член.

Од Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, 3 октомври 1952 г.

**ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ
НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ
СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 22 од 22 јули 1952 година објавува:

Издавач: „Службен лист на ФНРЈ“ новинарско издавачка установа — Белград, Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Директор: одговорен уредник Слободан М. Нешовиќ, Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Печат во Југословенското штампарско претпријатие, Белград

Закон за народните одбори на општините;
Закон за народните одбори на градовите и градските општини;

Закон за народните одбори на околните.

Во бројот 23 од 31 јули 1952 година објавува:

Закон за избор и опозив одборници на народните одбори;

Закон за заштита на стрмните земјишта од смилање и одронување;

Закон за изменување и дополнување на Законот за држање и носење на оружје;

Закон за изменување на Законот за прогласување на шумските предели околу Мавровското Поле за национален парк;

Указ за пренесување на установата Центар за унапредување на сточарството во Битолска околија под стопанска управа на Советот за земјоделие и шумарство;

Указ за укинување на главните управи;

Указ за укинување на главните дирекции;

Указ за разрешување од должност на директорите на главните дирекции;

Указ за разрешување од должност на директорите на главните управи;

Уредба за согласување посебните прописи за прекршоци во уредбите и другите прописи на Владата и нејзините органи со одредбите од Основниот закон за прекршоците.

СОДРЖАЈ:

Страна

583. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за хигиенските и техничките заштитни мерки на морските бродови	837
584. Правилник за исплатување премиски додаток и награди на службениците на Народната банка на ФНРЈ	837
585. Наредба за преземање работите во постапката за остварување правото на додаток на деца од страна на заводите за социјално осигурување	838
586. Наредба за контрола на исплатата на додатоките на деца	838
587. Наредба за ревизија на документацијата врз основа на која се признава правото на пензија односно инвалиднина	839
588. Наредба за наголемување количината на суров цинк, цинк во прав и рафиниран цинк наменета за извозот	840
589. Наредба за наголемување количините на хромовата руда и глиница наменети за извоз	840
590. Напатствије за снабдување осигурениците со ортопедски помагала и санитарни направи	840
591. Решение за продавните цени на маст, уље за јадење и шеќер	843
592. Решение за користењето на девизните средства на стопанските организации	843
593. Решение за правдање на разликите при внесување противвредноста на извезените стоки и при увозот на однапред платени стоки	843
594. Решение за контрола на препишувањето и потрошувачката на лековите и другиот санитарски материјал на терет на заводот за социјално осигурување	844
Исправка на Уредбата за согласување прописите на сојузните органи на државната управа од областа на стопанството со новиот стопански систем	844